

Universitat d'Alacant
Universidad de Alicante

Servei d' Informació Bibliogràfica
i Documental (SIBID)

MEMÒRIA

CURS 2008-2009

ÍNDEX

- 1. Introducció**
- 2. Planificació i gestió**
- 3. Instal·lacions i equipaments**
- 4. Pressupost**
- 5. Personal**
 - 5.1. Plantilla
 - 5.2. Formació
- 6. Desenvolupament de les col·leccions**
 - 6.1. Adquisició de fons bibliogràfics
 - 6.1.1. Monografies
 - 6.1.2. Publicacions periòdiques
 - 6.1.3. Bases de dades
 - 6.1.4. Obres de referència i llibres electrònics
 - 6.2. Donacions
 - 6.3. Dipòsit
 - 6.4. Procés tènic
- 7. Serveis**
 - 7.1. Biblioteca digital
 - 7.1.1. Revistes electròniques
 - 7.1.2. Bases de dades
 - 7.1.3. Llibres electrònics i obres de referència
 - 7.1.4. RUA. Repositori Institucional de la Universitat d'Alacant
 - 7.1.5. Bases de dades de sumaris
 - 7.1.6. Fonoteca digital
 - 7.2. Catàleg bibliogràfic
 - 7.3. Préstec i consulta en sala
 - 7.4. Horaris i obertures extraordinàries
 - 7.5. Préstec Interbibliotecari
 - 7.6. Formació d'usuaris
 - 7.7. Informació bibliogràfica i referència
 - 7.8. Exposicions i difusió bibliotecària
- 8. Cooperació**

1. Introducció

Durant el curs 2008-2009, la Biblioteca Universitària ha continuat avançant en la millora dels seus serveis i, en especial, en la de les seues eines de cerca i gestió de la informació per a adequar-les a les necessitats dels usuaris.

Alguns aspectes que cal destacar són:

- L'elaboració de guies temàtiques, selecció de recursos d'informació classificats per matèries, realitzades per personal de biblioteca en col·laboració amb el professorat.
- La contractació del gestor de referències bibliogràfiques RefWorks, eina que permet importar, exportar, compartir i organitzar referències bibliogràfiques. Amb aquest programa es poden redactar cites bibliogràfiques per a articles i treballs científics donant-los el format adequat.
- La posada en marxa de la Fonoteca Digital, servei que dóna accés tant a fons musicals com a diversos documents sonors d'ampli valor històric i documental.
- S'han dotat les infraestructures i el personal necessari per a oferir als usuaris i, en especial al professorat, un nou servei, la FragUA, que ofereix l'equipament i assessorament necessari per a l'elaboració de materials docents.
- L'increment que ha experimentat RUA en els continguts arxivats, 10.311. i en les dades d'utilització, 163.387 visites i 1.004.185 descàrregues.
- El creixement en el nombre de préstecs domiciliaris del 31.94%, que trenca l'evolució descendent mantinguda en cursos anteriors.
- Les consultes d'informació i referència han evolucionat també molt positivament. S'ha passat de 27.249 consultes en el curs anterior a 49.874 en el present curs acadèmic, el que suposa un increment del 83.03%
- Assenyalar l'increment en el nombre de revistes accessibles en versió on-line. Augment produït per l'ampliació de continguts de portals i bases de dades ja contractats en l'any anterior.

Finalment destacar l'important esforç realitzat pel personal de la biblioteca implicat i pels membres de les comissions d'usuaris dels diferents centres per a elaborar una llista consensuada de publicacions periòdiques i bases de dades susceptibles de ser cancel·lades que permeta, davant de l'actual situació pressupostària, optimitzar els nostres recursos sense renunciar a la racionalitat de la col·lecció bibliogràfica.

2. Planificació i gestió

Pel que fa a l'estructura del Servei, al juny del 2009 es va aprovar la creació d'una nova unitat per a englobar les funcions de diversos projectes que s'havien iniciat i consolidat en els últims anys. Aquesta unitat denominada Gestió de Projectes i Coneixement Obert, engloba els serveis següents: repositori institucional (RUA), OCW-UA OpenCourseWare de la Universitat d'Alacant, la Fragua i la Fonoteca Digital. Com a conseqüència s'han modificat les funcions i la denominació de la Unitat d'Aplicacions Tecnològiques, que passa a denominar-se Unitat de Gestió del Sistema Integrat.

Des de l'aprovació del Pla Estratègic les línies directrius de la gestió de la Biblioteca Universitària han vingut marcades pel compliment dels indicadors i objectius recollits aquell. D'altra banda, la carta de serveis és un referent fonamental per a retre compte als nostres usuaris de la qualitat dels serveis oferits.

Eix estratègic: Docència i Investigació

S'ha continuat avançant en els aspectes següents:

- Increment dels continguts del reposador institucional RUA, aconseguit un total de 10.311 al juliol.
- Processos d'avaluació de les col·leccions, especialment de la disponibilitat de bibliografia recomanada per als alumnes en les diferents titulacions i assignatures i de les publicacions periòdiques.
- Elaboració d'índexs de matèria en col·laboració amb el professorat amb l'objectiu de facilitar i fer més coherents les recerques del catàleg bibliogràfic.

En les diferents biblioteques s'han recopilat recursos d'informació de matèries específiques i s'han elaborat guies temàtiques de les matèries corresponents, posant-se a disposició dels usuaris a través de la pàgina web

http://www.ua.es/es/bibliotecas/SIBID/guias_tematicas/index.htm

En l'Unitat d'Accés al Document s'ha treballat per a facilitar la informació sol·licitada a l'usuari en format digital.

Eix estratègic: Tecnologia

Les línies d'actuació principals han sigut:

- Incrementar l'oferta de recursos electrònics accessibles a través de la pàgina web i accessibles en servidors remots.
- Anàlisi dels recursos existents amb l'objectiu de poder oferir el seu accés a través del metabuscador QUAE.
- Exercir un major control sobre la disponibilitat de l'accés dels recursos electrònics contractats.
- Seguiment de les aplicacions desenvolupades amb l'objectiu de corregir errors i incloure les millores necessàries.
- Actualització del catàleg, introduint millores adaptades als nous serveis requerits pels usuaris.

Eix estratègic: Comunicació i Difusió

La comunicació i difusió dels serveis i recursos que ofereix la biblioteca universitària és un dels aspectes fonamentals per a arribar als usuaris. Enguany s'han iniciat diverses actuacions:

- Des del punt de vista de la comunicació interna, s'ha continuat depurant i actualitzant els continguts de la intranet.
- En la comunicació i difusió externa cal destacar:
 - El disseny de continguts d'un blog de la biblioteca que estarà operatiu a l'octubre del 2009.
 - L'establiment d'un pla d'actualització de continguts de la pàgina web.
 - Les iniciatives dirigides a difondre el pla de formació d'usuaris (nous canals, incentius, etc.).
 - Elaboració d'un catàleg de recursos i serveis susceptibles de realització de tutorials.

Eix estratègic: Component humà

Les actuacions fonamentals durant aquest curs acadèmic en aquest eix estratègic han estat centrades en la formació contínua del personal, organitzant-se tallers de formació de caràcter intern i cursos a través del Servei de Selecció i Formació dins del Pla de Formació de la Universitat.

Eix estratègic: Recursos i Serveis

En aquest eix estratègic les accions desenvolupades han anat encaminades a:

- Posar en marxa la Fonoteca Digital, oferint als usuaris l'accés als fons digitalitzats de Ràdio Paris i els discos de vinil de la Cadena Ser.
- La reconversió de fons existents en les distintes biblioteques o dipòsits departamentals.
- Millorar l'oferta de cursos de formació d'usuaris en col·laboració amb els departaments/centres.
- Millorar l'oferta del servei de préstec d'equips informàtics i audiovisuals
- Incrementar l'enviament de donacions a biblioteques de països en via de desenvolupament.

Eix estratègic: Direcció i organització

En col·laboració amb la Unitat de Qualitat s'han fet les accions següents:

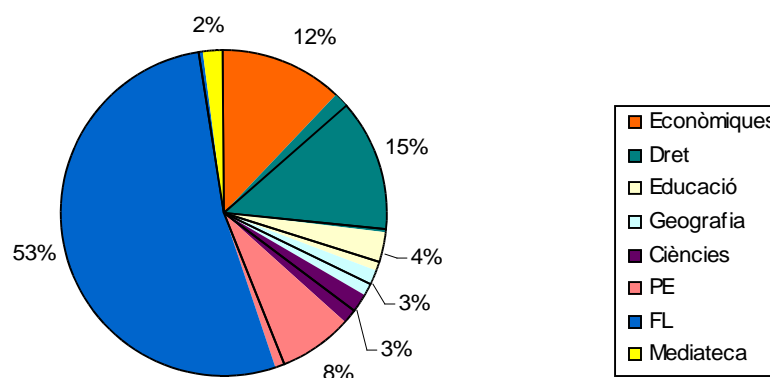
- S'ha continuat treballant en l'elaboració dels manuals de procediment dels processos clau de la biblioteca universitària.
- S'ha fet una enquesta de satisfacció d'usuaris.

Dins d'aquest eix, s'ha elaborat i aprovat per la Comissió SIBID un document d'indicadors de qualitat del servei, seguint la metodologia de la norma UNE 50137:2000 i la UNE-ISO/TR 20983 *IN*.

3. Instal·lacions i equipaments

Les instal·lacions del SIBID no han experimentat canvis substancials respecte al curs acadèmic anterior. Les instal·lacions destinades a treballs interns i a punts de servei ocupen una superfície total de 19.934 m².

La superfície ocupada per les distintes biblioteques i punts de servei és de 12.219 m², distribuïda segons els percentatges que es recullen en la gràfica següent

El quadre següent recull la distribució de les instal·lacions d'ús públic atenent a les diferents funcionalitats

	Llocs de lectura	Llocs Informàtics	Llocs multimèdia	Sales de treball
Econòmiques	300	16	0	1
Dret	320	23	0	0
Educació	100	9	6	1
Geografia	69	4	0	0
Ciències	148	7	0	0
PE	306	17	0	2
FL	1.621	366	3	17
Mediateca	8	0	8	2
TOTALS	2.872	442	17	23

Per a contenir els fons bibliogràfics es disposa de 28.866 metres lineals d'estanteries, dels quals 10.058 corresponen a estanteries al Dipòsit de la Biblioteca General i a altres dipòsits menys de les distintes biblioteques, i 18.608 contenen fons en accés obert.

En relació amb l'equipament informàtic, continua la renovació dels equips en la mesura que les necessitats ho exigeixen i el pressupost ho permet. Disposem d'un inventari detallat de tot el maquinari que facilita el procés de substitució d'equips obsolets.

En aquest curs s'ha incrementat el nombre d'ordinadors, tant d'ús intern com d'ús públic; aquests últims per la dotació de nou equipament per a la FragUA.

	Ordinadors	Impressores	Escàners
Ús Intern	152	82	12
Ús públic	267	0	5
TOTAL	419	82	17

Es continua treballant en l'evolució de les actuals eines informàtiques disponibles en el Servei, i també s'han iniciat projectes per a la generació d'unes altres de noves:

- Guies temàtiques. S'ha analitzat, adaptat i posat a disposició dels usuaris el programa informàtic desenvolupat pel Servei d'Informàtica per a la gestió d'informació classificada per temes.
- Quae. S'ha actualitzat la versió d'est programa, així com l'aplicació que actua com a resolutor d'enllaços.

- Sistema de Gestió de Biblioteca Shymphony. Després del canvi de versió s'ha verificat les principals novetats incorporades pel programa com:
 - el Client Java, nou entorn de treball més amigable;
 - l'historial de préstec
 - la normalització de les recerques alfabètiques
 - Millora de l'assistent per a la importació de registres
 - Nous informes i millores en alguns dels ja existents.
- UASumaris. Es continua amb la càrrega de sumaris de revistes subscrietes en paper per la Universitat d'Alacant, així com amb la col·laboració amb Dialnet per a l'intercanvi de registres referents a articles de revistes comunes. S'ha iniciat l'estudi de la nova versió del programa, la qual permetrà que els nostres registres siguin indexats per Google, disposar d'un motor de recerca més potent, un nou entorn gràfic i més funcionalitats de recerca.
- Web de la biblioteca. S'ha començat la migració dels continguts al nou entorn de la Universitat d'Alacant. Aquesta migració s'està fent amb el gestor de continguts desenvolupat pel Servei d'Informàtica, conegut com "Vualà".
- Gestor d'estadístiques. S'ha iniciat un nou projecte per a la realització d'una eina que permeta la recollida i explotació de dades estadístiques.
- Índexs de matèries. S'ha canviat la versió del programa que permet la gestió interna de les matèries emprades en la indexació dels llibres de la Biblioteca.

4.Pressupost

L'any 2009 el pressupost assignat al Servei de Biblioteques ha experimentat una important reducció respecte a l'any anterior com a conseqüència de la política de contenció de despesa de la institució.

El pressupost assignat ha sigut de 3.114.899 €, quantitat destinada a cobrir les despeses corrents i l'adquisició de material bibliogràfic, no incloent les despeses de personal ni les inversions en infraestructures i l'equipament informàtic.

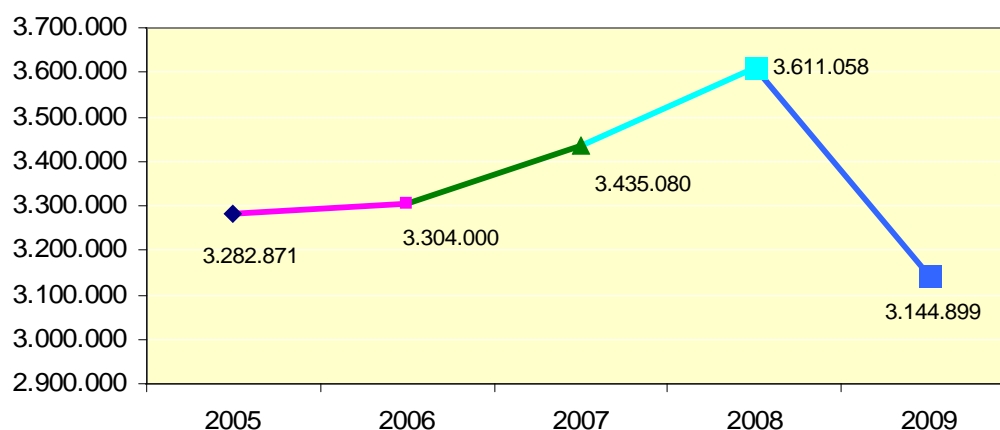
En el capítol 2 de la Universitat es recull el pressupost destinat a cobrir les despeses corrents. Aquesta partida ha patit una reducció del 6,2%.

CAPÍTOL 2	
Material fungible	30.677
Material inventariable	26.258
Viatges i dietes	11.500
Altres despeses	211.253
TOTAL	279688

Les despeses corresponents a l'adquisició i subscripció de material bibliogràfic s'assignen al capítol 6, experimentant una reducció del 12,3 % respecte a l'any 2008. Per a poder mantenir la col·lecció de publicacions periòdiques i bases de dades aquesta reducció s'ha aplicat a la compra de monografies i a la partida de digitalització.

CAPÍTOL 6	
Monografies	616.466
Bases de dades	689.
Publicacions periòdiques	1.528.833
TOTAL	2.835.211

En el següent gràfic es recull l'evolució del pressupost del Servei de Biblioteques en els últims 5 anys.

5. Personal

5.1. Plantilla

La plantilla de personal de la Biblioteca Universitària està composta per 159 professionals. Ha experimentat un lleuger increment respecte al curs anterior, per la incorporació de personal de nous projectes com la FragUA, OpenCourseWare UA, etc.

Personal del SIBID 1-9-2009	
Direcció del servei	4
Subdirectors	15
Tècnics de suport	31
Especialistes tècnics	22
Gestors en cap	3
Gestors	67
Auxiliars	7
Becaris	10

Durant aquest curs s'han fet processos selectius de promoció interna per a les escales de facultatius, ajudants i especialistes tècnics.

5.2 Formació

El personal de la Biblioteca ha participat en diverses accions formatives oferides dins del Pla de Formació del PAS de la Universitat d'Alacant, cursos de valencià i cursos d'idiomes.

Les accions formatives de caràcter específic han sigut:

- Introducció a la Classificació Decimal Universal (CDU), destinat a auxiliars de biblioteca, gestors, gestors en cap i especialistes tècnics amb destinació en el SIBID.
- La Biblioteca 2.0 i les seues aplicacions als serveis bibliotecaris. Els blogs per als

professionals de la informació, organitzat en col·laboració amb el TEBAD (tècnics especialistes en arxivística, biblioteconomia i documentació).

- Curs de formació Web of Knowledge, curs de formador de formadors en WOK impartit per la FECYT.
- La Biblioteca Universitària davant l'espai europeu d'Educació Superior, destinat a facultatius, ajudants de biblioteca i especialistes tècnics amb destinació en el SIBID.
- La recerca documental i els gestors de referències bibliogràfiques, destinat a facultatius, ajudants de biblioteques i especialistes tècnics amb destinació en el SIBID.

A més el personal ha assistit a diferents cursos i jornades organitzats per REBIUN, altres universitats i associacions professionals.

- VIII Workshop REBIUN sobre Projectes Digitals. "La Preservació Digital : Memòria de Futur", organitzat pel grup de treball de la Línia 2 de REBIU, els dies 20 i 21 d'octubre del 2008.
- Fonts d'Informació en Ciències de la Salut: De la Incertesa al Coneixement, curs online impartit per l'Institut Universitari Agustín Millares de Documentació i Gestió de la Informació de la Universitat Carlos III, octubre 2008
- Documentació en ràdio. El document sonor en l'entorn digital, organitzat per la SEDIC, març 2009.
- Documentació Jurídica en Internet: principals recursos d'informació en l'àmbit espanyol, comunitari i estranger, curs online organitzat per la SEDIC, març 2009
- I Jornades Interuniversitàries de la Comunitat Valenciana sobre accés obert al coneixement, organitzades per la Universitat de València, amb la col·laboració de totes les universitats valencianes.
- XI Jornades Espanyoles de Documentació. FESABID 2009 – Interinformació, organitzades per FESABID al maig del 2009
- VII Jornades CRAI. Competències informacionals i informàtiques en l'àmbit universitari, organitzades per la Sectorial TIC de la CRUE i la Línia 1 de REBIUN al maig del 2009
- Curs de Cooperació Bibliotecària: tendències de futur i realitzades, impartit a El Escorial en els cursos d'estiu de la Universitat Complutense de Madrid al juliol del 2009.
- Curs d'estiu de la Universitat de La Rioja sobre el Llibre Electrònic, juliol del 2009.
- Biblioteques 2.0: Noves tendències en continguts i serveis, curs online impartit per l'Institut Universitari Agustín Millares de Documentació i Gestió de la Informació de la Universitat Carles III, juny-juliol 2009.

6. Desenvolupament de les col·leccions

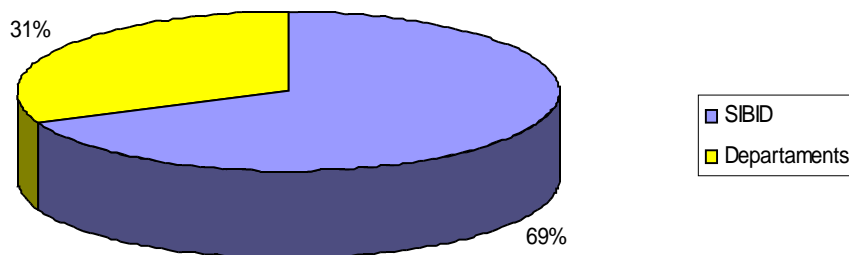
6.1. Adquisició de fons bibliogràfics

6.1.1. Monografies

El pressupost assignat al SIBID l'any 2009 per a l'adquisició de monografies puja a 616.466 €, quantitat que suposa una reducció respecte al pressupost de l'any anterior del 23,10%.

A més s'adquireixen monografies a càrrec dels pressuposts dels diferents departaments i centres. En aquests casos la gestió de compra l'han feta els departaments directament o a través de la Unitat d'Adquisicions.

Durant el curs acadèmic 2008-2009 s'han ingressat monografies per un valor de 933.538,60 €, corresponent 641.613,60 € a la despesa a càrrec del pressupost SIBID i 291.925,00 € a pressuposts dels departaments, amb els percentatges que es reflecteixen en el gràfic següent:

En el següent quadre es recullen les dades econòmiques, així com el total d'obres ingressades i el preu mitjà de les obres de les compres de monografies gestionades per la Unitat d'Adquisicions

MONOGRAFIES (xifres en euros)		
Pressupost SIBID	Bibliografia recomanada i de docència i investigació	445.156,2
	Referència	196.457,4
Pressupost departaments, centres i serveis		29.202,05
Total obres ingressades		16.854
Preu mitjà		40,52

A continuació es mostra el detall de les adquisicions de monografies realitzades per la Unitat d'Adquisicions, atenent al pressupost de despesa i a les diferents biblioteques.

TAULA GENERAL COMPRA MONOGRAFIES					
(xifres en euros)					
BIBLIOTEQUES		BR-DI+BIBS PRES. SIBID	PRES. DEPT (gestió SIBID)	NOMBRE D'OBRES	PR. MITJÀ
FL-TS	Filosofia i Lletres	79.699,3	18.217,65	2.428	32,83
	Treball Social	2.027,3	113,72	102	19,89
POE	Politécnica	77.715,2	210,60	1.733	44,85
	Òptica	10.786'1	701,41	132	81,71
	Infermeria	15.076'4	312,64	286	52,71
ECONÒMIQUES		108.968,2	2.959,17	2.881	38,85
DRET		58.352,6	1.396,69	1.172	50,98
CIÈNCIES		136,3	3.147,42	1.969	65,15
EDUCACIÓ		45.492,6	81,39	1.643	27,74
GEOGRAFIA		28.155	2,6	586	48,05

6.1.2. Publicacions periòdiques

La col·lecció de publicacions periòdiques està formada per títols en format imprès i títols en format electrònic. Una altra peculiaritat d'aquesta col·lecció és que es compon de títols individuals subscrits específicament, títols continguts en portals d'editors i títols que formen part de bases de dades amb text complet. Aquesta circumstància ocasiona que, a pesar que es mantinga la col·lecció, el nombre de títols a què es té accés pot variar d'un any a un altre, generalment incrementant-se el nombre de revistes disponibles.

El pressupost assignat per a la subscripció de publicacions periòdiques individuals i portals d'editors puja a 1.852.175 €

Subscripció publicacions periòdiques	Nombre de títols en paper	Nacionals	733
		estrangeres	1241
	Nombre de títols en versió <i>on-line</i>	Títols únics	32.137
		Títols totals	37.878*
	Nombre de títols paper + <i>on-line</i>		565

* La contractació de paquets de revistes i de bases de dades amb text complet produeix una duplictat en un percentatge dels títols de revistes inclosos. Aquesta duplictat afecta el títol encara que moltes vegades no afecta la cobertura dels anys.

6.1.3. Bases de dades

S'han subscrit 100 títols de bases de dades que cobreixen les matèries de les diferents disciplines impartides en la Universitat d'Alacant. El pressupost assignat per a la contractació de bases de dades puja a 689.912 €

S'ha mantingut la col·lecció de bases de dades. Els canvis produïts es refereixen fonamentalment a canvis i millores de les plataformes d'accés i ampliació de continguts, com la contractació de Proquest Central.

6.1.4. Obres de referència i llibres electrònics

La col·lecció de monografies i obres de referència en format electrònic continua incrementant-se gradualment cada any, encara que no ha experimentat un creixement tan accentuat com el que ha patit la col·lecció de revistes electròniques.

Durant aquest curs s'han contractat 12 portals de llibres electrònics que donen accés a 82.978 títols i 23 títols d'obres de referència (diccionaris, bibliografies, etc.)

6.2. Donacions

Durant aquest curs s'han incrementat substancialment les donacions rebudes, tant d'institucions com de particulars, i, en concret, s'han rebut distintes donacions de biblioteques particulars de professors d'aquesta Universitat:

- L'Institut d'Estudis Catalans dona a la Biblioteca tot el seu fons editorial no disponible a la biblioteca.
- A través del professor Francisco Gimeno Menéndez del Departament de Filologia Espanyola i Lingüística General, rebem la donació dels quatre volums de l'obra "Inventaire systematique des premiers document des langues romanes" de la Doctora de la Universitat de Bielefeld, Bàrbara Frank.
- Al setembre del 2008 rebem la donació de la biblioteca particular de Marisa Cabanes Catalá, professora del Departament d'Història Medieval i Moderna d'aquesta Universitat.
- La Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes ens dona l'edició facsímil de la revista "La Perinola: revista de investigación quevediana" i una sèrie de fotografies i diapositives pertanyents al guionista Rafael Azcona.
- El cònsol de Romania a la Comunitat Valenciana, Liviu Popa, ens fa arribar uns 150 llibres de literatura romanesa a través de l'Associació ARIPI .
- Des del Departament de Filologia Anglesa ens fan arribar la donació de la biblioteca particular de d'Enrique Alcaraz Varó, professor del Departament de Filologia Anglesa d'aquesta Universitat.
- Francisco Mas-Magro y Magro ens dona dos exemplars del títol "Francisco Mas y Magro (1879-1958) padre de la hematología española".
- El professor Benjamí Oltra dona aproximadament 121 llibres de distintes matèries al Servei de Biblioteques a través de la Biblioteca d'Econòmiques.
- L'especialista en Dret Carlos Vázquez Iruzubieta contacta amb nosaltres per a fer-nos arribar diversos títols escrits per ell.
- La Biblioteca de l'Escola d'Estudis Àrabs del CSIC ens fa arribar els volums VI, VII i VIII de la publicació "Ciències de la naturalesa en al-Andalus. Texts i estudis", volums que completen la nostra col·lecció.
- La Fundació de l'Exposició Universal de Saragossa ens fa arribar la donació de totes les seues publicacions.

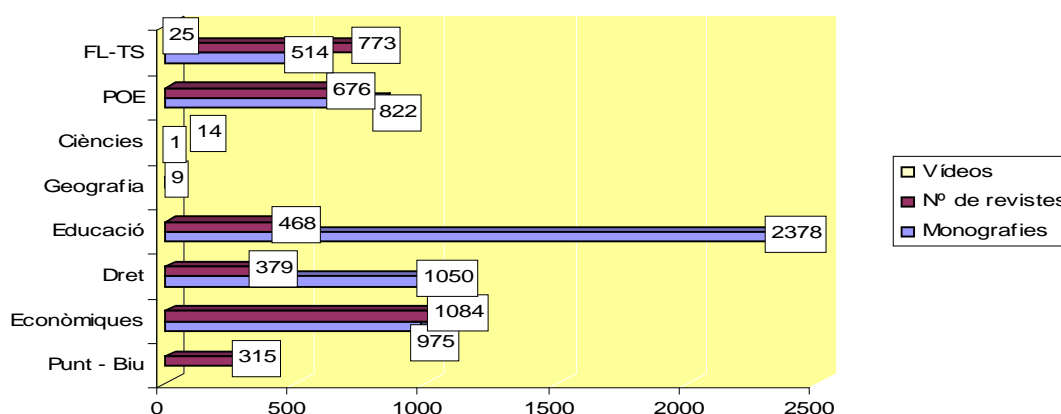
S'han fet també diverses donacions a l'exterior, entre altres a la Universidad Católica Sedes Sapientiae de Perú, Universidad Católica Boliviana de San Pablo, Universidad Hermanos Saiz Montes de Oca de Cuba, Biblioteca Pública de Lima, etc.

6.3. Dipòsit

La col·lecció del Dipòsit està composta per obres d'ús més esporàdic, aconseguint actualment els 88.858 volums, procedents de donacions i intercanvis i de les distintes biblioteques.

Durant aquest curs s'ha estat duent a terme la reorganització dels fons de dipòsit, transformant l'ordenació sistemàtica en una ordenació de número curren, amb l'objectiu fonamental d'aconseguir més metres lineals lliures en les estanteries.

El nombre d'obres ingressades durant el curs acadèmic 2008-2009 puja a 9.483, corresponents a 5.740 monografies, 3.718 números de publicacions periòdiques i 25 vídeos. El nombre d'obres trasllades des de les distintes biblioteques i punts de serveis es recull en el gràfic següent:

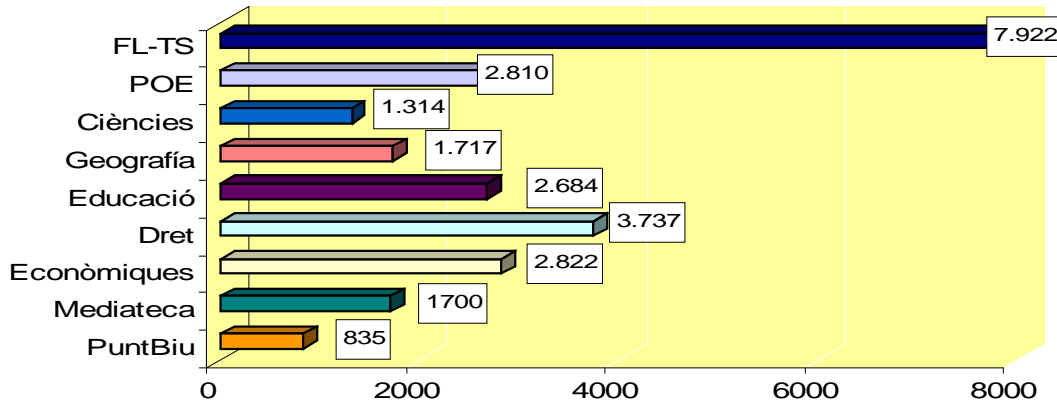
Des del Dipòsit es gestionen 3 donacions a biblioteques de diversos països que han manifestat el seu interès a rebre obres de diverses temàtiques.

6.4. Procés tècnic

El catàleg bibliogràfic s'ha enriquit amb 32.603 obres noves, que, atenent al tipus de material i a la forma d'ingrés, es distribueix d'acord amb les dades de la taula adjunta. Respecte al curs acadèmic anterior cal destacar l'increment a les obres procedents de reconversió.

Creixement nombre de còpies		
Monografies	Compra	14.984
	Donació	5.451
	Intercanvi	2.421
Materials especials		2.774
Reconversió		6.826
Publicacions periòdiques	Suscripció	68
	Donació	78
	Intercanvi	1

La distribució de les obres ingressades entre les distintes biblioteques i punts de servei queda reflectida en el gràfic següent.

7. Serveis

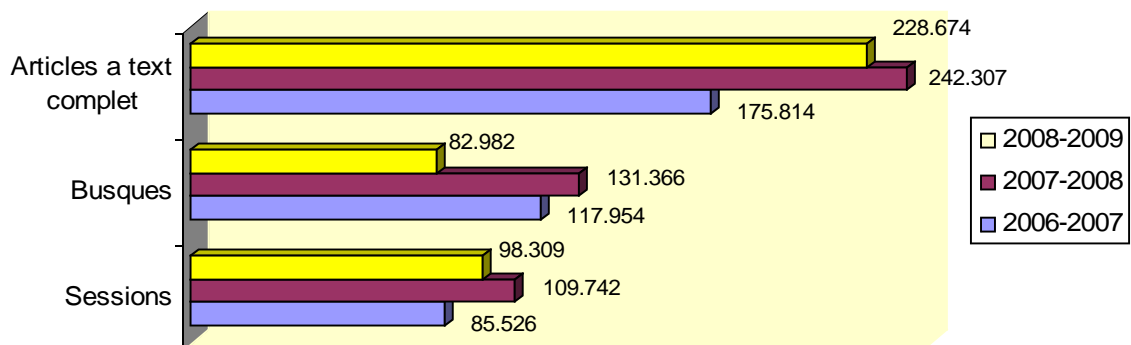
7.1. Biblioteca digital

7.1.1. Revistes electròniques

La col·lecció de revistes electròniques continua incrementant-se per la incorporació de nous títols als portals contractats i pel creixement exponencial dels títols disponibles en accés obert. A través de la pàgina web s'ofereix l'accés als títols de revistes electròniques mitjançant una aplicació que permet la recerca per títol o ISSN dels editors i per matèries i la possibilitat d'obtenir un llistat alfabètic de tots els títols accessibles. Dins de cada títol informa del període temporal a què es té accés i de la plataforma a través de la qual s'accedeix.

Quant a la utilització d'aquest servei, segons les dades estadístiques que ens proporcionen els diferents editors, s'han iniciat 98.309 sessions, realitzant-se 82.982 recerques, de les quals s'han obtingut 228.674 articles a text complet. Aquests dades encara sent significatius disten de ser complets, ja que no es disposa de dades d'un percentatge de títols individuals i de l'ús dels títols d'accés obert.

En el gràfic següent s'observa l'evolució en els tres últims cursos acadèmics.

En el quadre següent es recullen les dades detallades de cada un dels portals d'editors o proveïdors.

Estadístiques d'accés dels diferents portals			
	Nombre de sumaris		Nombre d'articles a text complet
ACM	Sessions	7200	1991
	Cerques	1170	
ACS	Sessions	13407	18015
	Cerques	3794	
AIP/APS	Cerques	2764	6569
ANNUAL REVIEWS	Sessions	873	848
	Cerques	66	
BRILL			650
CAMBRIDGE UNIVERSITY PRESS	Cerques	4954	1514
EBSCO	Sessions	7478	7540
	Cerques	1809	
EMERALD	Sessions	3509	2136
	Cerques	1314	
IEL	Cerques	3407	5374
INGENTA (títulos individuales)			1003
IOP	Sessions	1043	316
KLUWER LAW			225
NATURE	Cerques	1287	4072
OXFORD	Cerques	555	3493
PROJECT MUSE	Cerques	213	1100
RSC	Sessions	26751	5529
	Cerques	348	
SAGE	Cerques	41	2615
SCIENCEDIRECT	Sessions	19871	127913

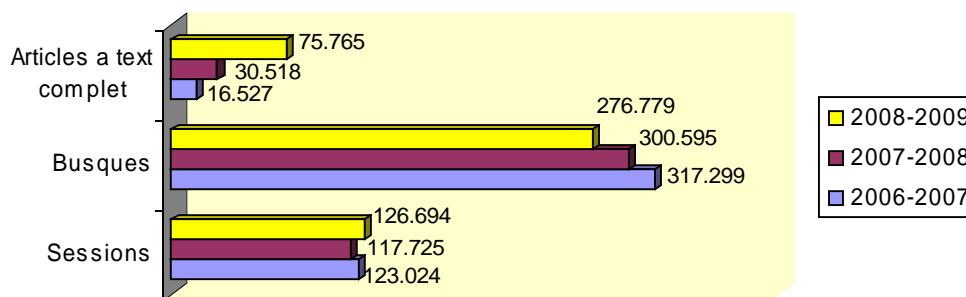
	Cerques	38017	
SIAM	Cerques	17	73
SPRINGER			14041
WALTER GRUYTER	DE		325
WILEY	Sessions	18160	23332
	Cerques	4466	

7.1.2. Bases de dades

L'accés a les bases de dades s'ofereix a través d'un buscador que permet la recerca per títol i per matèries, ofereix una llista alfabètica i permet l'accés directe a les principals plataformes que tenim contractades. El nombre de bases de dades accessibles és de 161.

Aquesta col·lecció està composta per bases de dades subscrites i accessibles de forma gratuïta. Tot i que encara moltes d'elles són de caràcter referencial, es van incrementant les que ofereixen textos complets o permeten l'enllaç directe al text complet dels títols de revista subscrites.

Com es pot observar en el gràfic d'ús de les bases de dades en els tres últims cursos acadèmics, mentre que el nombre de sessions i recerques no ha experimentat importants canvis, el nombre d'articles a text complet obtinguts de les bases de dades es va incrementant fortament cada any.

7.1.3. Llibres electrònics i obres de referència

La col·lecció de llibres electrònics s'ha incrementat amb la contractació d'una part del paquet de llibres electrònics de l'editorial Elsevier. Durant aquest curs s'ha oferit l'accés a 12 col·leccions de llibres electrònics, amb un total de 82.978 títols.

Pel que fa a les estadístiques d'ús dels llibres electrònics, s'han obtingut 9.901 textos complets, ja siga llibres complets o capítols de llibres. En el següent quadre es reflecteix l'ús que han fet els usuaris de cada un dels portals d'accés.

Texts complets obtinguts de portals de llibres electrònics	
Elsevier	534
E-libro	74055
Handbooks in Economic Series	693
Handbooks in Operations Research and Management Science	290
Handbooks of Numerical Analysis	5
Handbooks of Statistics	28
Lecture Notes in Computer Science	2273
Liceus	2350
Patrología latina	11
Referex	s/n
SAFARI BOOKS (tech i business)	3034
Wiley	137

Des de la pàgina web, en l'apartat de recursos electrònics s'ofereix l'accés a una col·lecció d'obres de referència classificades en apartats temàtics, tant subscrietes per la Universitat com d'accés gratuït.

El nombre d'obres de referència de compra o subscripció és de 23 títols. Les estadístiques d'ús d'aquests títols reflecteixen les xifres següents:

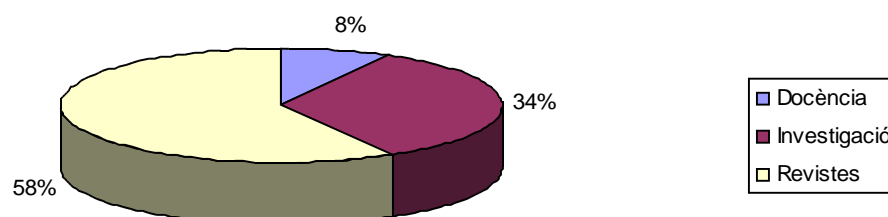
- s'han iniciat 126.694 sessions
- s'han fet 276.779 cerques i
- s'han obtingut 75.765 texts complets

7.1.4. RUA. Repositori Institucional de la Universitat d'Alacant

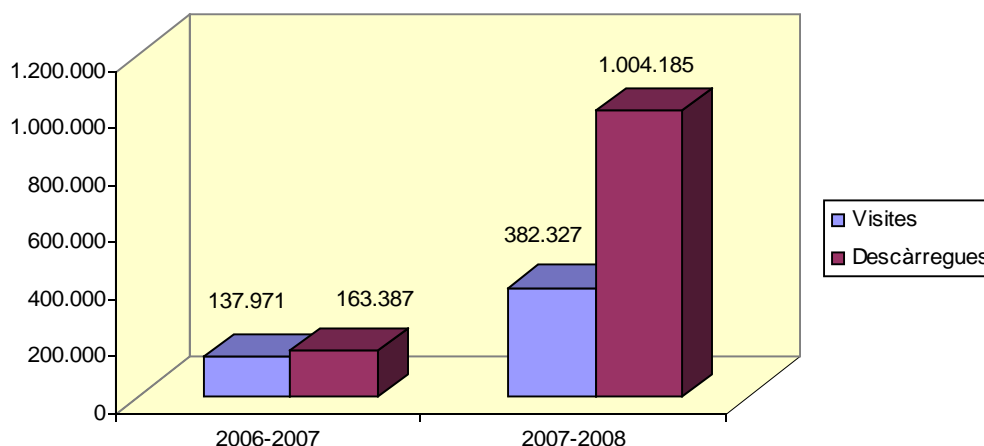
L'arxiu en accés obert del text complet en format digital dels documents generats en la seua labor de docència i investigació per part del professorat continua incrementant-se substancialment, passant de 6.651 documents arxivats en el curs anterior a 10.311 al juliol del 2009.

El creixement de RUA s'ha vist reflectit en la posició en el Rànquing Web de Repositoris Mundials, elaborat pel Laboratori de Cibermetria del CSIC, ocupant el lloc 135 dels reposadors institucionals i el 5 dels espanyols.

En el gràfic següent es recull la distribució dels documents en els diferents subrepositoris.

Pel que fa a les dades estadístiques d'accés a RUA, durant el curs 2008-2009, ha rebut 382.327 visites i s'han efectuat 1.004.185 descàrregues, cosa que significa un increment del 514,61% de les descàrregues, com queda reflectit en el gràfic següent.

7.1.5. Bases de dades de sumaris

Per a facilitar la recerca dels articles de revistes subscrietes per la Universitat s'ofereix als usuaris el servei d'UASumaris. Aquesta base de dades conté 1.545.938 articles de 2.525 revistes.

Aquesta aplicació permet la recerca per autor o títol d'article, la recerca de tots els articles continguts en una revista, la petició d'una còpia a través de préstec interbibliotecari i rebre informació en el correu electrònic dels nous números ingressats de les revistes d'interès de l'usuari.

El nombre de consultes realitzades durant aquest curs acadèmic ha sigut de 40.220.

Nombre de consultes	Per títol de revistes	7641
	Per articles	10167
	Sumaris de revistes	22412
	Sumaris de números de revistes	91744
	Text complet	1209
Nombre de subscripcions		941

7.1.6. Fonoteca digital

En el mes de desembre del 2008 es va posar en marxa un nou servei als usuaris, la Fonoteca Digital. Aquest nou servei dona accés als fons sonors procedents de:

- Ràdio París, llegat radiofònic cedit a la Universitat d'Alacant per Julián Antonio Ramírez i la seua esposa Adelita del Campo, que arreplega part dels arxius sonors de les emissions en llengua espanyola durant diverses dècades de la dictadura franquista.

- Ràdio Alacant Cadena Ser va cedir aproximadament uns 38.000 exemplars de discos de vinil amb un gran valor cultural de fonoteca.
- Fons procedents de la Facultat d'Educació.

Amb data setembre del 2009 s'han digitalitzat 301 gravacions sonores de Ràdio París i 3.940 discos de vinil.

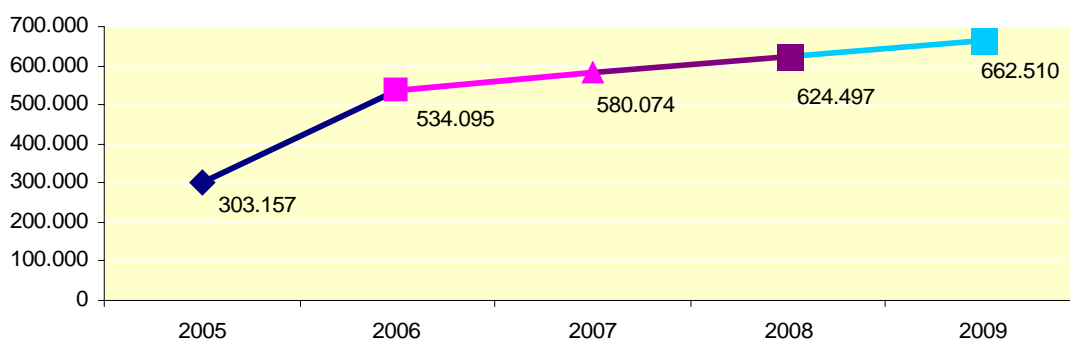
7.2. Catàleg bibliogràfic

El catàleg bibliogràfic permet la recerca i localització del fons bibliogràfic de les diferents biblioteques de la Universitat. El nombre de documents existents actualment és de 662.510 que corresponen a 396.751 títols únics.

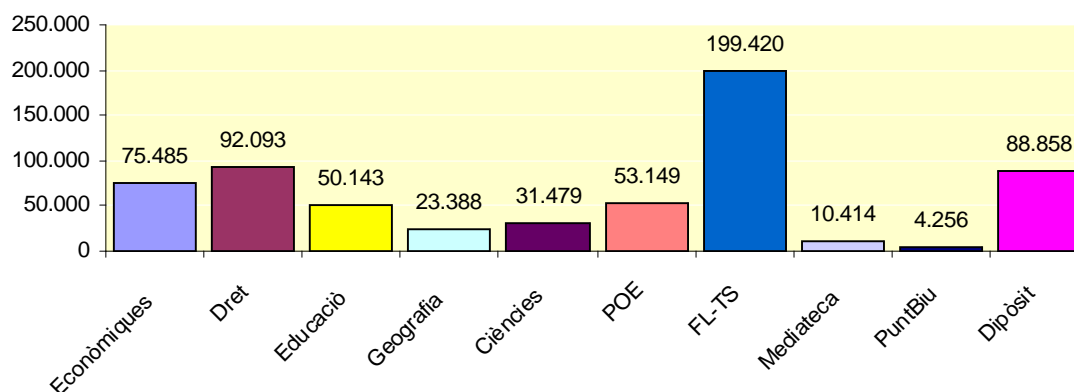
Ofereix altres serveis addicionals com:

- l'accés a la informació a portals temàtics com a col·leccions digitals i col·leccions especials (donacions, fons antic de la Biblioteca d'Educació, videoteca de Ciències Jurídiques, etc.)
- informació d'interès: bibliografia recomanada, noves adquisicions, etc.
- serveis a l'usuari: consulta de préstecs, renovacions i canviar NIP d'usuari.

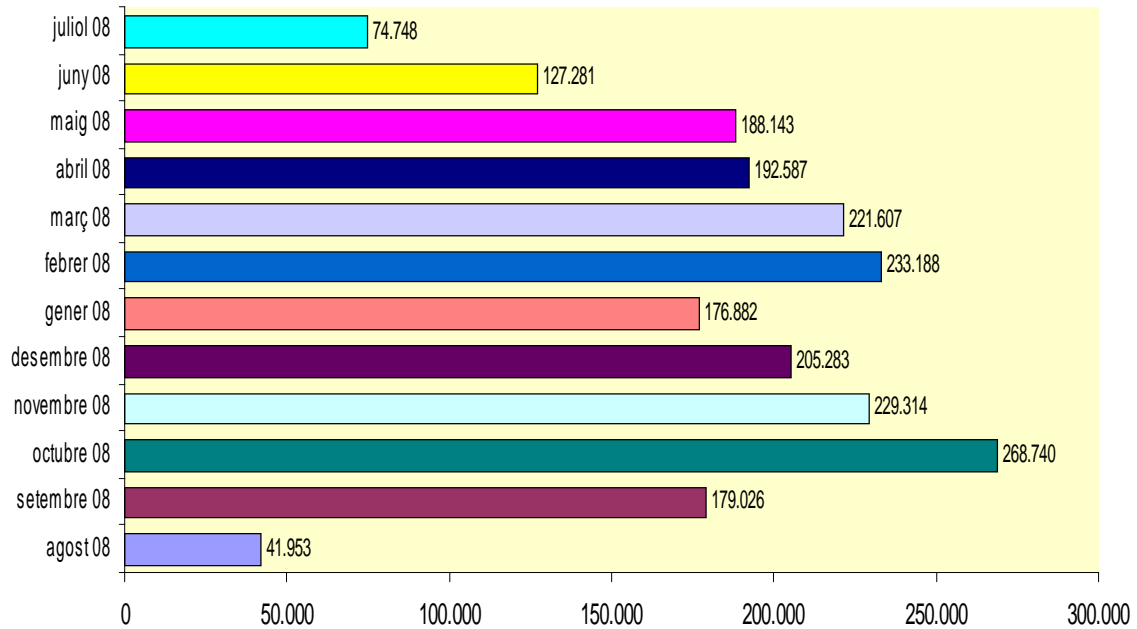
En el gràfic següent es recull el creixement dels registres del catàleg en els últims 5 anys a data 31 d'agost.

La distribució dels fons entre les distintes biblioteques i punts de servei es reflecteix en el gràfic següent. A més hi ha altres fons menors, com l'existent en el Seu d'Alacant amb 743 registres i el de la Seu d'Oriola amb 1.486.

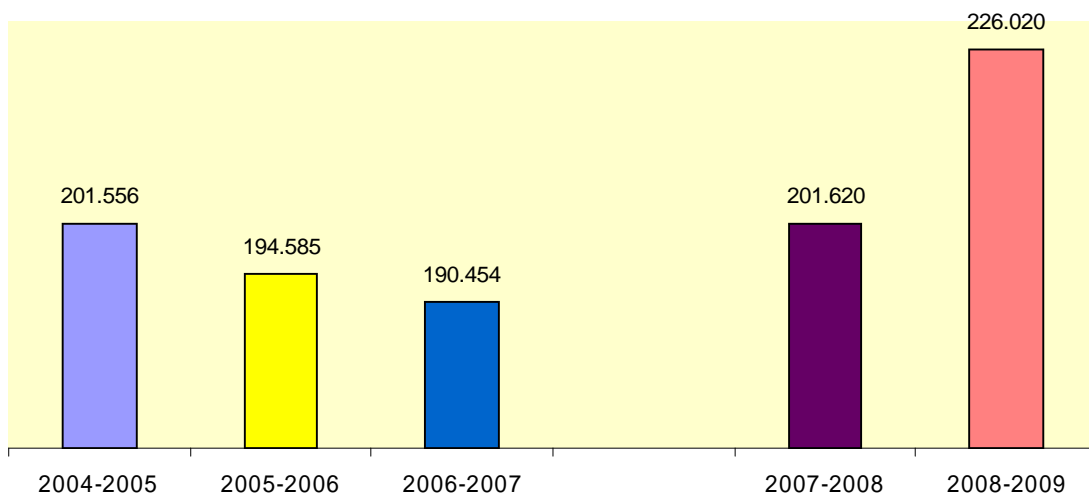

El catàleg bibliogràfic és el servei més utilitzat, amb un total de 2.138.752 consultes durant aquest curs acadèmic. En el gràfic següent es pot observar la distribució de les consultes per mesos.

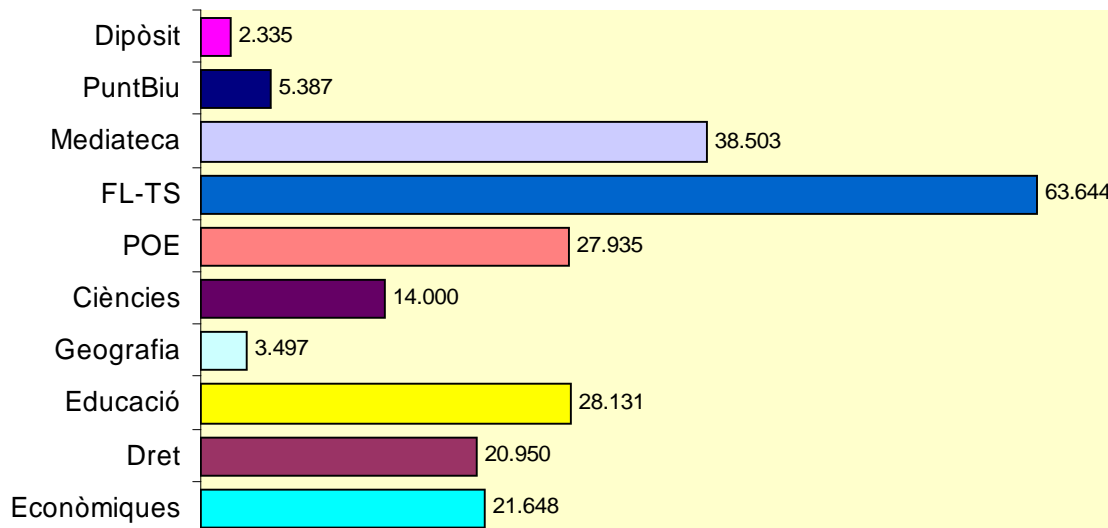

7.3. Préstec i consulta en sala

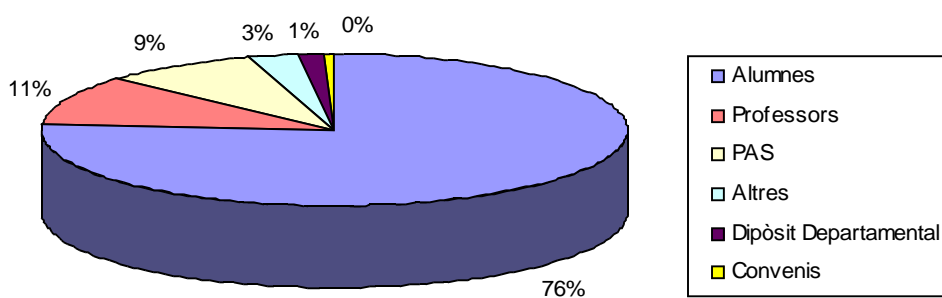
Durant aquest curs s'han fet un total de 226.020 transaccions de préstec, cosa que suposa un 31,94 % d'increment respecte al curs anterior. Com s'observa en la gràfica, en aquests dos últims cursos, el préstec ha experimentat un increment que contrasta amb l'evolució descendent mantinguda en cursos anteriors.

Aquestes transaccions de préstec s'han fet en les distintes biblioteques i punts de servei d'acord amb la distribució següent.

Pel que fa a la distribució de les transaccions de préstec entre les diferents categories d'usuaris, es continuen mantenint els percentatges reflectits en cursos anteriors, sent els alumnes els que més utilitzen aquest servei, amb el 76% de les transaccions de préstec, tal com reflecteix la gràfica adjunta.

La consulta del material bibliogràfic a les sales d'estudis de la biblioteca ha experimentat una lleugera disminució respecte al curs anterior. Les dades de consulta han de ser enteses com una aproximació, ja que són el resultat del còmput de recol·locació en les estanteries i, sovint, l'usuari recol·loca les obres després de la consulta.

	Llibres	Revistes	Mapes	Fotografia aèrea
Econòmiques	3.967	2.786		
Dret	11.557	1.150		
Educació	7.090	2.195		
Geografia	6.723	1.560	870	487
Ciències	16.795	26		
POE	41.215	5.195		
FL-TS	31.141	2.790		
TOTAL	118.488	15.702	870	487

7.4. Horaris i obertures extraordinàries

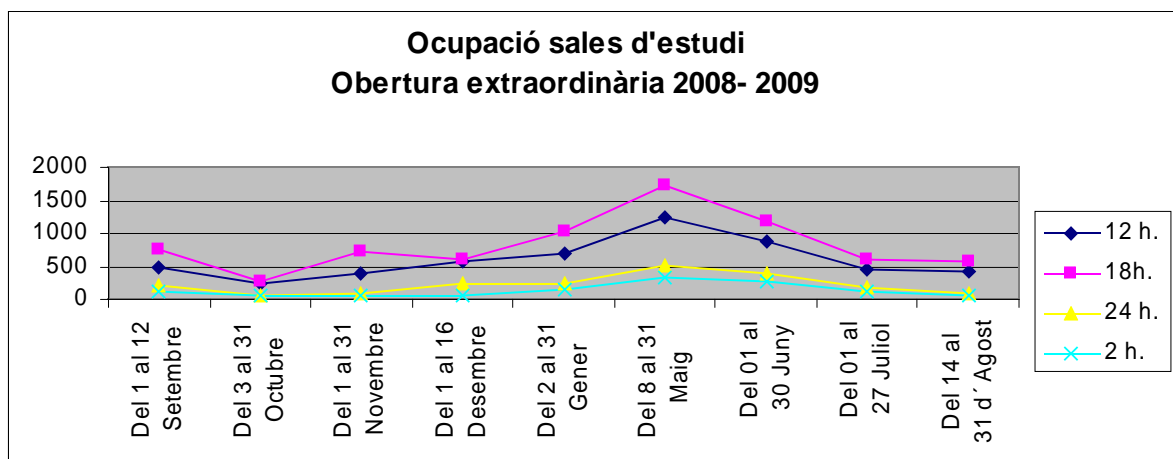
L'horari habitual d'obertura de les biblioteques és el següent: de dilluns a divendres, de 08.30 h a 21.00 h. Estan tancades els dies festius aprovats en el calendari laboral.

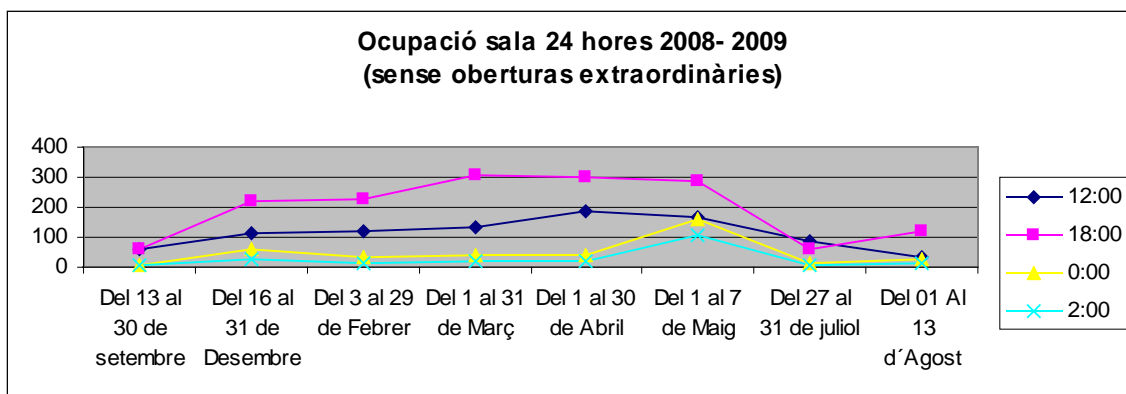
La sala d'estudi de la Biblioteca de Filosofia i Lletres, ubicada en la primera planta de l'edifici de la Biblioteca General, està oberta 24 hores al dia, tots els dies de l'any, excepte els dies 24 i 31 de desembre, en els que estarà tancada des de les 21.00 hores fins a les 17.00 hores de l'endemà.

A més les sales d'estudi de les biblioteques de l'edifici de la Biblioteca General ofereixen horaris espacials per exàmens, coincidint amb els períodes marcats en el calendari acadèmic. Durant aquest curs aquestes obertures extraordinàries s'han desenvolupat en els períodes següents:

- Des del 3 d'octubre fins al 15 de desembre del 2008
- Des del 2 de gener fins al 2 de febrer del 2009
- Des del 8 de maig fins al 27 de juliol del 2009
- Des del 14 d'agost fins al 21 de setembre del 2009

En els gràfics següents es recull l'ocupació mitjana de les sales durant els períodes d'obertura extraordinària per exàmens i l'ocupació de la sala 24 hores en els períodes no coincidents amb l'anterior.

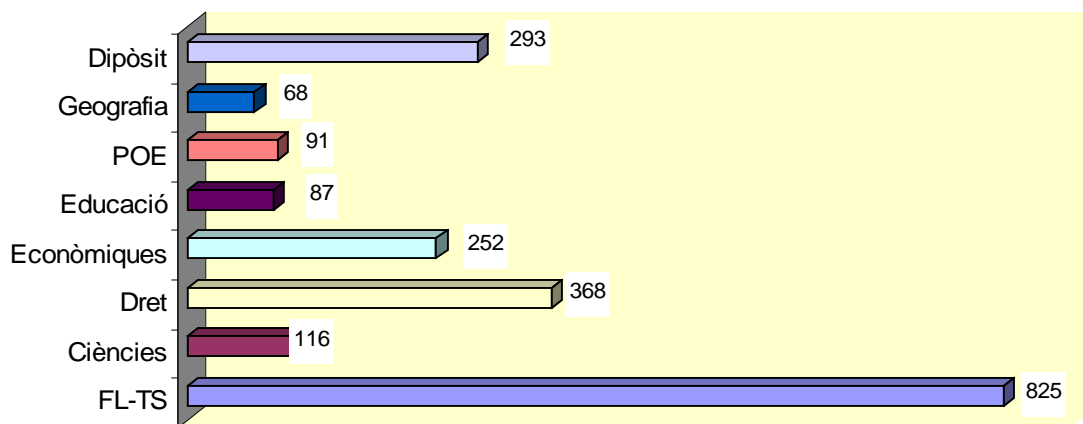

7.5.Préstec Interbibliotecari

Durant el curs acadèmic 2008-2009 s'han tramitat 7.962 sol·licituds de préstec interbibliotecari, sent 4.840 les peticions fetes a altres biblioteques i 3.122 les peticions servides, amb la distribució següent:

Títols sol·licitats a altres Biblioteques	Articles	Espanya	3.216
		Estranger	289
	Llibres	Espanya	1.176
		Estranger	159
Títols servits a altres Biblioteques	Articles	Espanya	2.201
		Estranger	76
	Llibres	Espanya	804
		Estranger	41

La documentació sol·licitada per altres biblioteques ha sigut subministrada per la biblioteca dipositària de la Universitat, d'acord amb la distribució següent:

La Unitat d'Accés al Document s'encarrega de digitalitzar i enviar als usuaris els articles de revistes, subministrats per les distintes biblioteques de centre, sol·licitats a través d'UASumaris. El nombre d'articles enviats ha sigut de 260.

Les despeses generades per les sol·licituds de préstec interbibliotecari puja a 58.064,10 €, mentre que els ingressos han suposat 50.007,74 €.

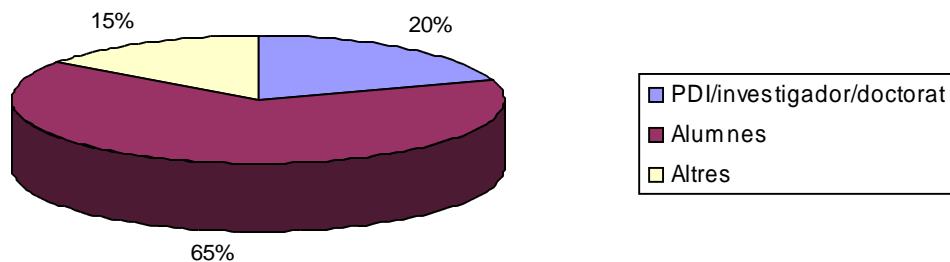
7.6. Formació d'usuaris

La formació d'usuaris té com a objectiu aconseguir que els usuaris coneguen millor el funcionament, els serveis i els recursos de les biblioteques de la Universitat i aprenguen a utilitzar-los.

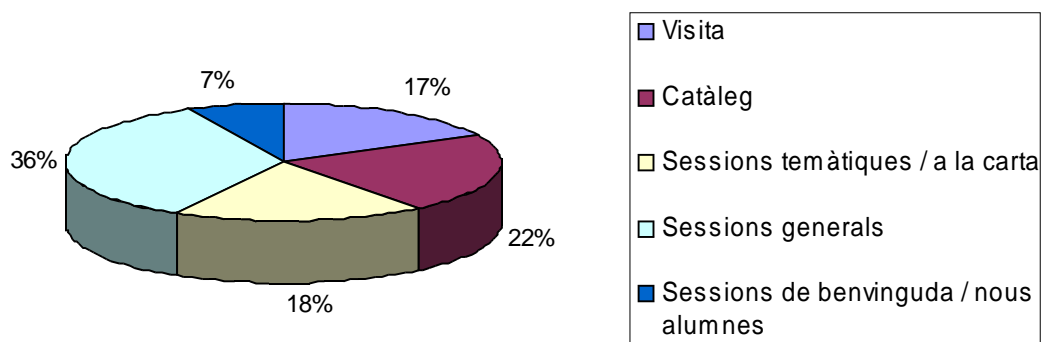
L'oferta de formació recull sessions programades i sessions a la carta. Durant aquest curs acadèmic s'han impartit 478 sessions i han assistit 4.895 participants. Amb l'objectiu de fomentar la participació dels alumnes de primer i segon cicle en les sessions d'iniciació als serveis i recursos de la biblioteca, durant el primer trimestre del curs acadèmic, es va introduir la iniciativa de fer un sorteig entre els participants. El resultat va augmentar en la participació del XXX.

Les gràfiques següents mostren la distribució de les sessions per tipologia d'usuari i per tipus d'activitat. La dada més significativa és el descens de les sessions del catàleg bibliogràfic i l'increment de les sessions generals i de les sessions temàtiques o a la carta.

Núm. sessions per tipologia d'usuari

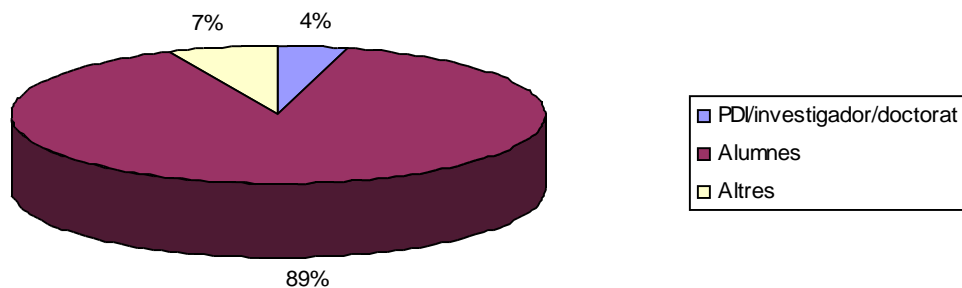

Nº de sesiones por tipo de actividad

El percentatge de participants atenent a la tipologia d'usuaris continua mostrant un alt nombre d'alumnes en relació al nombre de PDI i de les altres categories.

Núm. de participants per tipologia d'usuari

Des de PuntBiu s'han impartit també diversos cursos organitzats conjuntament amb la Unitat d'Innovació Tecnològica Educativa, l'ICE, el CEDIP, la Universitat Permanent i el Servei de Selecció i Formació.

Curs	Participants	Nombre de cursos	Total hores cursos	Nombre de participants
Connecta't	Alumnes UA	16	40	167
	Alumnes UPER	12	24	105
Ceclec	Alumnes UA	2	40	19
ICE	PDI	1	20	15

Formació PAS	PAS	3	45	28
UPER per PDI	PDI	1	15	6

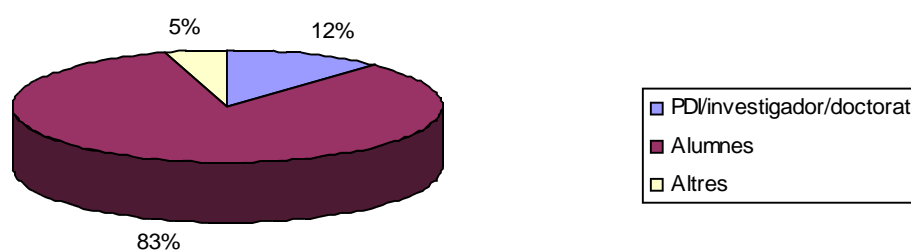
7.7. Informació bibliogràfica i referència

El Servei d'Informació Bibliogràfica i Referència proporciona als usuaris qualsevol classe d'informació relativa a la Universitat i al funcionament de la biblioteca. Fa cerques bibliogràfiques senzilles i complexes i proporciona la formació necessària per a la utilització de les eines bibliogràfiques.

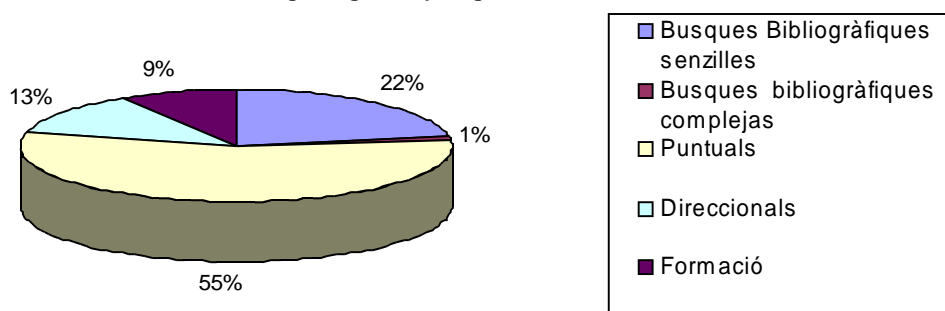
Durant aquest curs s'han atés un total de 49.874 consultes d'informació, xifra que representa un increment del 9999 % respecte al curs anterior.

En els gràfics següents es recull la distribució d'aquestes consultes segons la tipologia dels usuaris, i la tipologia i mitjà de consulta.

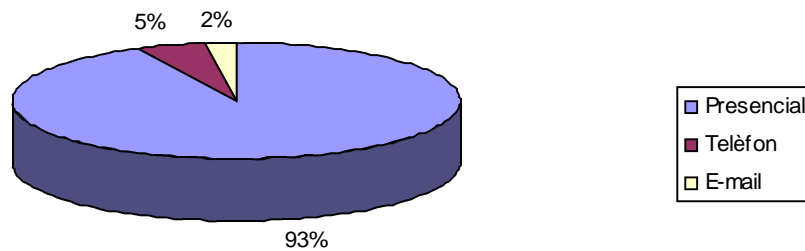
Consultes d'informació per tipologia d'usuaris

Percentatge segons tipologia de consulta

Percentatge segons medi de consulta

Igual que en cursos anteriors, la major part de les consultes fetes als mostradors de biblioteca les fan alumnes i són consultes de caràcter puntual entre les quals es troben: informació sobre serveis i recursos de la biblioteca i sobre el contingut dels seus fons. Pel que fa al mitjà per a plantejar la consulta, el més utilitzat continua sent l'atenció presencial.

7.8. Exposicions i difusió bibliotecària

Amb l'objectiu de difondre entre la comunitat universitària i la societat en general els seus fons bibliogràfics o les seues activitats la Biblioteca Universitària ha organitzat diverses exposicions. Els continguts de les exposicions realitzades han sigut:

- PHILIP Roth. L'etern candidat al Nobel, organitzada per la Biblioteca de Filosofia i Lletres, setembre-octubre 2008
- En record de Marisa Cabanes Catalá. Mostra bibliogràfica. La Biblioteca de Filosofia i Lletres, en el marc de la VII setmana cultural de tardor de la Facultat de Filosofia i Lletres, va organitzar una mostra bibliogràfica de la producció científica de la Dra. Cabanes, del 3 al 7 de novembre, 2008.
- Literatura escandinava. Mostra bibliogràfica: Literatura de Noruega, Suècia, Dinamarca, Finlàndia i Islàndia, organitzada per la Biblioteca de la Facultat de Filosofia i Lletres, del 3 al 28 de novembre.
- Exposició bibliogràfica i projeccions en les Jornades "La Rosa Il·lustrada: II Trovada sobre cultura anarquista i llibre pensament", organitzades per la secció sindical CGT en la UA, amb la participació del Vicerectorat d'Extensió Universitària, el Servei de Biblioteques de la UA, l'Institut Universitari de Desenvolupament Social i Pau, l'Associació Alzina i Centre Llibertària.Org., del 16 de febrer al 3 de març.
- Exposició i guies de lectura. V Mostra de Cinema a la Biblioteca, organitzada per PuntBiu (Punt Bibliotecari d'Informació a l'usuari). Com a complement a l'exposició es van organitzar una sèrie de projeccions que van tenir lloc del 09 de març al 02 d'abril del 2009 a la Sala de Projeccions de la Mediateca.

- El Dia Internacional de la Dona a la Biblioteca Universitària. Amb motiu de la celebració del Dia Internacional de la Dona el 8 de març, la Biblioteca Universitària, en col·laboració amb el Centre d'Estudis de la Dona, va exposar en cada una de les seues biblioteques una selecció de material bibliogràfic i audiovisual el tema de la qual és la dona i la seua relació amb diferents àmbits del coneixement i de les arts, del 5 al 13 de març.
- Mostra bibliogràfica sobre Mario Benedetti, organitzada per la Biblioteca de Filosofia i Lletres, del 21 de maig al 12 de juny.
- Exposició Viatja amb la Biblioteca, selecció de guies de viatges de distintes temàtiques i àmbits geogràfics, organitzada per PuntBiu (Punt Bibliotecari d'Informació a l'usuari), del 2 de juny al 15 de setembre.

Entre les activitats de difusió de la biblioteca, PuntBiu en col·laboració amb el Vicerectorat de Tecnologia i Innovació Educativa ha organitzat la Gincanet, dirigida a alumnes de primer i segon cycle i que consisteix en la resolució de 10 qüestions relacionades amb la recerca i recuperació de la informació.

8. Cooperació.

La Biblioteca Universitària participa en les activitats de cooperació bibliotecària del seu entorn, en concret:

- Participació de manera activa en REBIUN, formant part del grup de treball responsable d'impulsar les accions de la línia 1 del Pla Estratègic de REBIUN en l'àmbit de l'aprenentatge.
- Reunions periòdiques amb el grup d'usuaris de Symphony, sistema integrat de gestió bibliotecària. A aquest grup pertanyen totes les biblioteques que utilitzen aquesta aplicació.
- Reunions periòdiques amb el grup d'universitats valencianes i de Canàries, amb l'objecte d'analitzar ofertes de compres consorciades de recursos electrònics. Aquest grup o club de compra està format per les universitats de la Comunitat Valenciana, Múrcia i Canàries.
- Acord de col·laboració amb la Universitat Oberta de Catalunya que permeti la utilització dels serveis de la biblioteca als alumnes matriculats en aquella Universitat.
- Acord de col·laboració amb el CBUC per a l'adquisició de recursos electrònics a través d'aquest Consorci.

D'altra banda, es continuen mantenint convenis específics amb institucions i associacions alacantines, a l'empara de convenis marco signats per la Universitat d'Alacant.